

03 Werkhoven - Utrecht

Van Dorestad naar Dokkum route 3

Van Dokkum naar Dorestad - in de voetsporen van Bonifatius - telt 24 etappes, verdeeld over zes landschapsblokken. Uitgebreide inhoudelijke informatie is te vinden in de papieren gids, geschreven door Kees Volkers en uitgegeven door Museum Dorestad in samenwerking met Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

Routebeschrijving

Start

bushalte Werkhoven. Hierna meteen rechts de laan met de leeuwen inlopen (Beverweertseweg). Aan de overzijde van de Kromme Rijn zien we liggen

Beverweerd

Ridderhofstad uit de 13e eeuw, omgeven door een groot parkbos. Het kasteel is in 1835 verbouwd tot landhuis. Uit die tijd is ook de ijzeren brug over de slotgracht, een van de oudste ijzeren bruggen van ons land. Tot voor kort was hier een internationale school gevestigd, vandaar de moderne bijgebouwen rond het koetshuis.

We kruisen een dwarslaan bij een oude militaire brug over de Kromme Rijn, we gaan rechtdoor en links van het water het jaagpad op. Kort na de brug zien we links een reeks hardstenen paaltjes.

Limietpalen

Palen met de letter O en een nummer. De O staat voor Ministerie van Oorlog. Het zijn oude limietpalen die rond 1866 langs de hele Kromme Rijn zijn geplaatst om aan te geven dat de rivier een militaire functie had. Omdat veel van die palen waren verdwenen, zijn de resterende exemplaren hier bij elkaar geplaatst.

Jaagpad blijven volgen, 2x bruggetje over afgesneden Rijnbocht, waaraan de oude dorpskern van Odijk ligt.

Odijk

De nederzetting is al zeer oud, al is daar niet heel veel meer van te zien. Ze ontstond op de oeverwal van een later afgesneden Kromme Rijnbocht (nu Oude Haven). Op de oeverwal staan nog het Witte Kerkje (1547), de mogelijk nog oudere dorpskerk annex rechthuis en enkele nog herkenbare boerderijwoningen.

Jaagpad buigt naar rechts, vlak voor voetbruggetje zien we rechts de monding van een wetering met stuw (KP).

Langbroekerwetering

De wetering, die hier in de Kromme Rijn uitkomt, werd in 1126, dus kort na de afdamming van de Rijn, gegraven ter ontginning van het Lange Broek, een moerasgebied tussen de Kromme Rijn en de Heuvelrug. Was ook van belang voor de lokale schippers, als alternatief voor de bochtige Kromme Rijn. Aan het einde van de wetering ligt nu een stuw met een vistrap.

Hierna voetbruggetje oversteken en aan andere zijde pad langs oever verder volgen. Zeisterweg kruisen en jaagpad langs Odijk verder 2 km volgen, onder viaduct A12 door en iets verderop via laag gangetje onder de spoorbrug door. Na 500 mtr bij brug Sportlaan kruisen en verder over jaagpad tot volgende brug: de toegang tot de oude dorpskern van Bunnik.

Bunnik

Middeleeuws brinkdorp op de oeverwal van de Kromme Rijn. Sinds 1636 ligt hier een brug, voorheen een tolbrug. Het huis naast de brug is het oude rechthuis, tevens tolhuis. De oude brink - met Romaanse kerktoeren uit de 12e eeuw -, het oude raadhuis uit 1897 en de oude smederij (nu Het Wapen van Bunnik) - zijn enkele van de oudere relictten.

Het jaagpad langs de rivier verder volgen. Brug over de nevengeul oversteken. Na 600 mtr Kromme Rijn links oversteken via voetgangersbrug en aan andere zijde jaagpad verder volgen. We kruisen een fietspad en komen achtereenvolgens langs het huis Rijnauwen (met brug), het huis Oud Amelisweerd (met brug) en het huis Nieuw Amelisweerd (met brug).

Rynauwen

Ridderhofstad, oudste vermelding uit 1304. Huidige huis en poortgebouw zijn 18e eeuws. Na aankoop liet de gemeente Utrecht een houten theehuis bouwen in Amsterdamse Schoolstijl. Het herenhuis is al sinds 1933 in gebruik als jeugdhierberg.

Amelisweerd en Rijnauwen

Amelisweerd is een zogenaamd rivierbos en is als oud loofbos op kleigrond uniek in Nederland. Het bos staat onder druk vanwege de toenemende stroom recreanten en oprukkende verstedelijking. In de jaren tachtig dreigde de A27 het bos te doorsnijden. Heftige protestacties konden de aanleg van de weg niet voorkomen, wel werd het tracé een stuk opgeschoven. Inmiddels staat een verbreding van deze A27 op het programma en dreigt opnieuw een stuk bos opgeofferd te worden. Wederom klinken luide protesten.

In het bos liggen de oude ridderhofsteden en landgoederen Oud- en Nieuw Amelisweerd en Rijnauwen. Daaraan grenzend ligt het monumentale fort Rijnauwen. Tussen 1919 en 1964 zijn de landgoederen aangekocht door de gemeente Utrecht, sindsdien is het park vrij toegankelijk.

Het bos heeft in de Tweede Wereldoorlog zwaar geleden onder illegale kap en houtbeslag voor de Utrechtse gaarkeukens, maar telt nog steeds reusachtige eiken en beuken. Verder kent het gebied iepen- en essenhakhoutbossen. Het bos is bekend om zijn uitbundige voorjaarsbloemen en stinsenplanten, een typerende flora voor oude landgoedparken.

Oud Amelisweerd

Ridderhofstad, al in de 13e eeuw beleend aan zekere heer Amelis. Huidige huis is uit 1770. Tussen 1808 en 1810 (met Nieuw Amelisweerd) eigendom van koning Lodewijk Napoleon. Sinds 1951 in bezit van gemeente Utrecht.

Nieuw Amelisweerd

Ridderhofstad, in de 14e eeuw ontstaan door opdeling van Oud Amelisweerd. Huidige huis is van 1707. In 1964 aangekocht door gemeente Utrecht.

Na de sierlijke brug van Nieuw Amelisweerd buigt het pad naar links, aan de overzijde zien we in de verte het Utrecht Science Park oprijzen. Pad gaat onder viaduct A27 door, kruist verderop verkeersweg met sneltram (via tunneltje) en gaat verder achter FC Utrecht-stadion De Galgenwaard langs; links passeren we een fort, en hierna een laag viaduct.

Fort Lunet

Het fort (1824) is een van de vier lunetten uit de binnenste fortengordel rond Utrecht. Hier duikt de rivier onder de oude ringweg door. In het plafond van het viaduct zijn nog de reservoirs van de 'plofsluis' te zien. Deze kon worden opgeblazen, zodat de Kromme Rijn werd afgedamd en het water niet uit de inundaties zou wegllopen.

Pad loopt hierna door park langs oever; fietspad en weg kruisen, onder viaduct door, pad gaat over in straat met huizen, nogmaals onder viaduct door, kade gaat omhoog en komt uit op singel. Hier links en bij verkeerslichten oversteken naar de Tolsteegbrug.

Einde etappe

Ledig Erf/Tolsteegbrug

Hier stroomt de Kromme Rijn de stad in, waar zij overgaat in de Oudegracht. Tot 1842 stond hier de Tolsteegpoort. Het was een knooppunt van land- en waterwegen, waaronder de drukke Vaartse Rijn, vertrekpunt van beurtschippers en trekschuiten. Er waren dan ook veel herbergen en koffiehuisen. Dat is nog steeds zo, al zijn die van recenter datum. In het oude politiebureau in Amsterdamse Schoolstijl zit nu een café en filmhuis.

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten

voor slechts
€ 13,50